

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

PHẠM XUÂN HOÀN

**VĂN HÓA HỌC ĐƯỜNG TRONG CÁC TRƯỜNG
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TẠI THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU,
TỈNH QUẢNG NINH**

**TÓM TẮT
LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ VĂN HÓA
Khóa 5 (2016 - 2018)**

Hà Nội, 2020

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH TẠI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

Người hướng dẫn khoa học:

PGS.TS. Nguyễn Thị Lan Thanh

Phản biện 1: GS.TS Lê Hồng Lý

Phản biện 2: TS. Nguyễn Thị Trà Vinh

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương

Vào hồi: 14h ngày 26 tháng 8 năm 2020

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

- Thư viện trường ĐHSPT Nghệ thuật Trung ương

1. Lý do chọn đề tài

Mặt trái của cơ chế thị trường đã có những ảnh hưởng không nhỏ đến nền giáo dục nước ta, mà trực tiếp đó là nhà trường, thầy cô giáo và học sinh. Trong thời gian qua, ngày càng xuất hiện nhiều những hành vi lệch chuẩn sư phạm trong môi trường giáo dục của các nhà trường, đặc biệt đối với các trường THPT.

Cùng với các trường THPT trong cả nước, các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều cũng không nằm ngoài phạm vi này. Qua thực tiễn, vẫn còn những hạn chế, thiếu sót: tình trạng học sinh ứng xử với thầy cô, với học sinh và với môi trường xung quanh còn nhiều vi phạm, chưa chuẩn mực; hoạt động của Ban Giám hiệu, các tổ, bộ môn, các tổ chức trong nhà trường: Công Đoàn, Đoàn Thanh niên còn chưa theo sát thực tiễn; cơ sở vật chất, môi trường học đường ở một số nơi, một số chỗ chưa đáp ứng nhu cầu giảng dạy và học tập của học sinh. Một trong những nguyên nhân rất cơ bản dẫn đến những tình trạng trên là do nhà trường chưa chú ý quan tâm nhiều đến việc xây dựng văn hóa học đường.

Xây dựng văn hóa học đường là một yêu cầu khách quan trước sự phát triển về chính trị, kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng của đất nước cũng như của thị xã Đông Triều trong giai đoạn mới. Vì vậy cần đặt xây dựng văn hóa học đường ở vị trí trung tâm của phát triển giáo dục. Để từ đó, xây dựng một thể hệ công dân mới có đầy đủ “Đức – Trí - Thể - Mỹ”, góp phần vào công cuộc xây dựng đất nước như lời Bác Hồ dạy: “Vì lợi ích trăm năm phải trồng người” và “đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”. Bản thân tác giả hiện đang công tác tại Ban Tuyên giáo của Thị ủy Đông Triều nhận thức được điều đó nên tác giả chọn đề tài “***Văn hóa học đường trong các trường trung học phổ thông tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh***” làm đề tài luận văn tốt nghiệp thạc sỹ chuyên ngành Quản lý văn hóa của mình. Trong luận văn, tác

giả tập trung nghiên cứu thực trạng và các giải pháp xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh. Tác giả mong muốn góp công sức nhỏ bé của mình để hạn chế những tồn tại trong xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh. Đồng thời đưa ra được những giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả xây dựng văn hóa học đường, xây dựng một môi trường học tập lành mạnh, mang lại những hiệu quả cao nhất cho nền giáo dục, giúp các em học sinh không những có những tri thức vững bước vào đời mà còn có những kiến thức văn hóa để có một cuộc sống tốt đẹp hơn.

2. Lịch sử nghiên cứu

Vấn đề văn hóa học đường và xây dựng văn hóa học đường được quan tâm nghiên cứu dưới nhiều góc độ khác nhau. Tuy nhiên, vấn đề này cũng chỉ mới được quan tâm nghiên cứu trong những thập niên gần đây. Trong đó có một số công trình nghiên cứu, bài báo của các tác giả Phạm Minh Hạc, tác giả Phạm Thị Kim Ngân, Tác giả Đặng Anh Tuấn, tác giả Lăng Thị Ngọc tác giả Nguyễn Khắc Hùng và Đào Hoàng Nam... Các tác giả nêu trên đã bước đầu đề cập đến vấn đề văn hóa học đường; quan niệm, các chuẩn giá trị, nội dung, biện pháp xây dựng văn hoá học đường ở môi trường học đường là đại học, hay một nhà trường có tính đặc thù là Học viện Âm nhạc Quốc gia, chưa có công trình nào đi sâu nghiên cứu cụ thể về văn hoá học đường và xây dựng văn hóa học đường cho học sinh các trường THPT trên một địa phương cụ thể.

Trên cơ sở nghiên cứu những công trình nghiên cứu trước đó, tác giả kế thừa những kết quả đạt được và tiếp tục nghiên cứu Văn hóa học đường và xây dựng văn hóa học đường qua trường hợp các trường Trung học phổ thông thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Luận văn làm rõ thực trạng xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT thị xã Đông Triều của tỉnh Quảng Ninh. Từ đó tìm ra giải pháp nâng cao hiệu quả xây dựng văn hóa học đường trong các trường này.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đạt được mục đích nghiên cứu, tác giả cần hoàn thành những nhiệm vụ:

- Tổng quan và có đánh giá, nhận định về tình hình nghiên cứu có liên quan đến xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT.

- Làm rõ các khái niệm, nội dung, các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước liên quan đến văn hóa học đường. Phân tích tổng quan về các yếu tố tác động đến xây dựng văn hóa học đường.

- Khảo sát thực tế, phân tích thực trạng, đánh giá đặc điểm văn hóa học đường trong các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh thông qua hệ thống bảng hỏi.

- Phân tích bối cảnh, xu thế phát triển của tỉnh Quảng Ninh và thị xã Đông Triều để từ đó, xây dựng hệ thống giải pháp xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT tại thị xã Đông Triều nói riêng, tỉnh Quảng Ninh nói chung.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận văn là xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh hiện nay.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi vấn đề: Tác giả tập trung nghiên cứu hoạt động xây dựng văn hóa học đường

- Phạm vi không gian: Khảo sát 07 trường THPT: trường THPT Đông Triều (Phường Đức Chính); trường THPT Hoàng Quốc Việt, THPT Trần

Nhân Tông (phường Mạo Khê); trường THPT Hoàng Hoa Thám (phường Hoàng Quế); trường THPT Lê Chân, THPT Nguyễn Bình (xã Thủy An); trường THPT Trần Hưng Đạo (phường Yên Thọ).

- Phạm vi thời gian: Tại các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều từ năm 2015 đến nay.

5. Phương pháp nghiên cứu

Để hoàn thành luận văn người viết sử dụng các phương pháp sau:

- Phương pháp thu thập, phân tích, tổng hợp tài liệu.
- Phương pháp khảo sát thực tế: tác giả đã quan sát, ghi hình, chụp ảnh các vấn đề liên quan đến văn hóa học đường và xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT tại địa bàn thị xã Đông Triều.
- Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi.

6. Những đóng góp của Luận văn

- Về mặt khoa học: căn cứ vào những vấn đề chung, hệ thống khái niệm, tác giả đã có những quan điểm cá nhân trong những vấn đề cần nghiên cứu.

- Về mặt thực tiễn: Nghiên cứu thực trạng về xây dựng văn hóa học đường tại các trường THPT tại thị xã Đông Triều, qua đó đóng góp những giải pháp giúp các trường THPT tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh xây dựng văn hóa học đường.

- Kết quả của luận văn có thể làm tài liệu tham khảo cho sinh viên ngành quản lý văn hóa và cán bộ quản lý giáo dục, Đoàn Thanh niên các trường THPT tại địa phương.

7. Cấu trúc của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, Luận văn có 3 chương, cụ thể như sau:

Chương 1: Khái quát về xây dựng văn hóa học đường và các trường THPT tại thị xã Đông Triều.

Chương 2: Thực trạng về xây dựng văn hóa học đường ở các trường THPT tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh.

Chương 3: Giải pháp xây dựng văn hóa học đường trong các trường THPT tại thị xã Đông Triều.

Chương 1

KHÁI QUÁT VỀ XÂY DỰNG VĂN HÓA HỌC ĐƯỜNG VÀ CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TẠI THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU

1.1. Những vấn đề chung về xây dựng văn hóa học đường

1.1.1 Khái niệm xây dựng văn hóa học đường và một số khái niệm liên quan

1.1.1.1. Khái niệm văn hóa

Năm 1988, UNESCO phát động Thập kỷ thế giới phát triển văn hoá (1988-1997), ông Federico Mayor (nguyên Tổng Giám đốc UNESCO) đã đưa ra khái niệm: “Văn hoá là tổng thể sống động các hoạt động sáng tạo của các cá nhân và cộng đồng, trong quá khứ và trong hiện tại. Qua các thế kỷ hoạt động sáng tạo ấy đã hình thành tạo nên hệ thống giá trị, các truyền thống, thị hiếu - đặc trưng riêng của mỗi dân tộc”.

1.1.1.2. Khái niệm văn hóa học đường

Văn hoá học đường là hệ thống những giá trị, chuẩn mực, những biểu tượng, niềm tin được hình thành và củng cố trong không gian nhà trường, chi phối mọi thái độ, hành động của các thành tố trong nhà trường.

1.1.1.3. Khái niệm xây dựng văn hóa học đường

Xây dựng văn hoá học đường là xây dựng văn hóa trong không gian học đường. Đó là một tập hợp các yếu tố khách quan và chủ quan tác động tích

cực đến văn hóa học đường trên tổng thể không gian học đường; trong đó có ba yếu tố cơ bản: văn hóa tổ chức, môi trường văn hóa và văn hóa ứng xử bằng hệ thống những quy tắc, những chuẩn mực có tính thời đại, tính lịch sử cụ thể bởi liên quan chặt chẽ với dân tộc, với địa phương.

1.1.2. Nội dung xây dựng văn hóa học đường

Nội dung của xây dựng văn hóa học đường hiện nay rất phong phú, song trong đối tượng nghiên cứu văn hóa học đường trong các trường THPT, tác giả có thể tóm tắt và tập trung vào ba nội dung cơ bản của văn hóa học đường, đó là: văn hóa tổ chức/ văn hóa nhà trường, môi trường văn hóa học đường và văn hóa ứng xử.

**** Văn hóa tổ chức/ văn hóa nhà trường***

Là những yếu tố cấu thành bên trong của nhà trường mang sắc thái riêng, phân biệt nhà trường với các tổ chức khác; là toàn bộ cách thức hoạt động, nề nếp, quy củ, là sự phân công, phối hợp giữa các cá nhân: thầy cô với thầy cô, cán bộ quản lý với công nhân viên chức, giáo viên với học sinh và giữa học sinh với học sinh để đi đến một cơ chế thống nhất nhằm thực hiện mục tiêu chung của nhà trường và mục tiêu lớn của ngành giáo dục và đào tạo là đào tạo ra nhân tài cho đất nước.

**** Môi trường văn hóa học đường***

Vậy môi trường văn hóa học đường ở đây được hiểu là các yếu tố cấu thành nên vẻ bên ngoài của nhà trường mang sắc thái riêng biệt với các tổ chức khác làm nên giá trị thẩm mỹ của nhà trường, ảnh hưởng, tác động và thể hiện được bộ mặt của nhà trường.

Môi trường văn hóa học đường bao gồm các yếu tố như: Cơ sở vật chất, quang cảnh môi trường, điều kiện sinh hoạt, vui chơi, giải trí trong khuôn viên trường học. Tất cả yếu tố này tạo lên một bầu không khí thoải mái, tạo

cho học sinh một không gian trong lành, dễ chịu, thúc đẩy việc học tập của học sinh và giảng dạy của giáo viên.

** Văn hóa ứng xử*

Văn hóa ứng xử trong văn hóa học đường chính là sự trao đổi, thông tin, giao lưu... thông qua tiếp xúc giữa người với người mà cụ thể là giữa Hiệu trưởng với thầy cô giáo, công nhân viên và học sinh; giữa thầy cô và học trò; giữa các thầy giáo, cô giáo với nhau và giữa các em học sinh với nhau. Trong đó mối quan hệ văn hóa ứng xử giữa thầy cô giáo và học trò là mối quan hệ ứng xử quan trọng nhất.

1.1.3. Các văn bản, chính sách về văn hóa học đường và xây dựng văn hóa học đường

** Các văn bản của Trung ương:*

** Các văn bản của Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh, Sở Giáo dục và Đào*

** Các văn bản của Thị ủy, UBND thị xã, các phòng chuyên môn của thị xã Đông Triều*

1.2. Khái quát về thị xã Đông Triều và các trường THPT tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh

1.2.1. Thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh

** Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên*

Thị xã Đông Triều nằm ở phía Tây của tỉnh Quảng Ninh, có diện tích tự nhiên gần 397 km²; với 21 đơn vị hành chính gồm 11 phường và 10 xã. Dân số của thị xã có trên 17,3 vạn người, với 11 dân tộc anh em.

** Về các chỉ tiêu kinh tế xã hội*

Trong những năm qua, tăng trưởng kinh tế của thị xã tiếp tục duy trì sự ổn định và phát triển, tốc độ tăng trưởng bình quân đạt trên 15,2%, cơ cấu kinh tế chuyển dịch đúng hướng. Đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân ngày càng được nâng cao với tổng sản phẩm bình quân đầu người đạt 5.250USD.

** Về dân số, quy mô dân số.*

Đến thời điểm hết 4/2020, dân số thị xã Đông Triều có 179.202 người, trong đó khu vực nội thị có tỉ lệ 43,01% dân số toàn thị xã. Mật độ dân số nội thị là 4.888 người/km².

** Về Giáo dục và Đào tạo*

Đến hết năm 2020 có 81/84 trường đạt chuẩn Quốc gia đạt 96,42% (100% trường mầm non, tiểu học, trung học cơ sở công lập đạt chuẩn quốc gia, tăng 4 trường; trong đó trường đạt chuẩn quốc gia mức độ 2 là 33/81 trường). Chất lượng dạy và học được nâng lên, trong đó học sinh giỏi, học sinh năng khiếu có bước tiến bộ rõ nét; 100% cán bộ, giáo viên, nhân viên đạt chuẩn và trên chuẩn trình độ đào tạo. Công nghệ thông tin được ứng dụng hiệu quả trong quản lý giáo dục và đổi mới phương pháp dạy học nâng cao chất lượng giáo dục.

1.2.2. Các trường THPT ở thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh

1.2.2.1. Quá trình hình thành và phát triển

1.2.2.2. Chất lượng đội ngũ giáo viên; quy mô trường lớp

Tên trường	Chất lượng đội ngũ giáo viên		Quy mô trường, lớp, học sinh	
	Đạt chuẩn	Trên chuẩn	Số lớp	Số học sinh
THPT Đông Triều	100%	30%	28	948
THPT Hoàng Quốc Việt	100%	56,1%	26	936
THPT Hoàng Hoa Thám	100%	20%	20	693
THPT Lê Chân	100%	34,6%	22	755
THPT Nguyễn Bình	100%	10,7%	21	888
THPT Trần Nhân Tông	100%	20%	19	750
THPT Trần Hưng Đạo	100%	16,7%	7	253

1.3. Vai trò của xây dựng văn hóa học đường đối với các trường THPT

1.3.1. Xây dựng chuẩn mực đạo đức

Xây dựng chuẩn mực đạo đức trong nhà trường là một nhiệm vụ cực kỳ quan trọng. Bởi đối với học sinh, các chuẩn mực đạo đức có vai trò điều chỉnh hành vi. Đối với thầy, cô giáo chuẩn mực đạo đức có vai trò tôn vinh nhân cách nhà giáo, nghề nghiệp trồng người. Phẩm chất, đạo đức tốt đẹp của các thầy, cô giáo sẽ ảnh hưởng trực tiếp tới nhân cách học trò và là tấm gương cho lớp lớp học sinh noi theo.

1.3.2. Tạo dựng môi trường lành mạnh

Xây dựng một môi trường lành mạnh, văn hóa có vai trò rất quan trọng trong việc hình thành và hoàn thiện nhân cách của học sinh, những người đang độ trưởng thành về tâm, sinh lý. Nó tác động vào tâm hồn, tình cảm, tri thức, đạo đức, lối sống... của học sinh, bồi đắp cho họ những phẩm chất, năng lực mới. Thông qua tạo dựng một môi trường lành mạnh mà học sinh sẽ nhận thức được những điểm mạnh và điểm yếu của mình trong mối quan hệ với người khác và với chính bản thân để tự giáo dục, điều chỉnh...

1.3.3. Xây dựng quan hệ tốt đẹp

Xây dựng quan hệ tốt đẹp trong nhà trường là một yêu cầu khách quan đối với xây dựng văn hóa học đường, tạo động lực cho sự phát triển giữa các tập thể và cá nhân trong nhà trường.

Chương 2

THỰC TRẠNG XÂY DỰNG VĂN HÓA HỌC ĐƯỜNG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TẠI THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU, TỈNH QUẢNG NINH

2.1. Chủ thể và cơ chế quản lý

2.1.1. Chủ thể quản lý

Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Ninh

Vị trí, chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Ninh được quy định tại Quyết định số 2546/2015/QĐ-UBND, ngày 31/8/2015 của UBND tỉnh Quảng Ninh.

** Thị ủy, HĐND - UBND thị xã Đông Triều, các phòng, ban chuyên môn của thị xã:*

Thị ủy Đông Triều với vai trò lãnh đạo, chỉ đạo các chi bộ trực thuộc là các trường THPT trong công tác Đảng được quy định tại điều 4, chương III của Quy chế số 16-QC/TU, ngày 02/01/2020 của Ban Chấp hành Đảng bộ thị xã Đông Triều về “Quy chế làm việc của Ban Chấp hành Đảng bộ thị xã khóa XXIV, nhiệm kỳ 2015 - 2020”;

Các trường THPT

Chức năng, nhiệm vụ của các trường THPT được quy định theo Thông tư số 12/2011/TT-BGDĐT, ngày 28/3/2011 về việc “Ban hành Điều lệ trường Trung học cơ sở, Trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học”.

Các chủ thể trong các trường THPT bao gồm: Ban Chi ủy, Ban Giám hiệu, các tổ chuyên môn, các tổ chức đoàn thể: Công đoàn, Đoàn Thanh niên; đội ngũ giáo viên, học sinh và Ban đại diện cha mẹ học sinh.

2.1.2. Cơ chế phối hợp

** Cơ chế phối hợp giữa Sở Giáo dục và Đào tạo và các trường THPT về xây dựng văn hóa học đường:*

Sự phối hợp giữa Thị ủy, HĐND - UBND thị xã, các phòng, ban chuyên môn với các trường THPT:

Sự phối hợp giữa các bên liên quan trong các trường THPT:

2.2. Các yếu tố tác động đến xây dựng văn hóa học đường

2.2.1. Các yếu tố khách quan

Ảnh hưởng của xu thế phát triển chung của đất nước. Bên cạnh những thành tựu đã được đạt qua gần 35 năm đổi mới, những biến đổi và phát triển của xã hội cũng tạo ra cho ngành giáo dục những thách thức to lớn. Đó là sự ảnh hưởng, tác động của những luồng văn hóa hiện đại, không lành mạnh ảnh hưởng đến suy nghĩ, hành động của học sinh.

Ảnh hưởng bởi điều kiện kinh tế, văn hóa - xã hội của địa phương, thị xã Đông Triều đã triển khai thực hiện các chương trình, đề án về đổi mới, phát triển giáo dục và đào tạo: Đề án "Đổi mới phương thức, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng; thực hiện tinh giản bộ máy, biên chế" phù hợp với đặc điểm, tình hình của địa phương, đơn vị theo hướng sử dụng có hiệu quả nguồn lực. Nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục trong nhà trường; Đẩy mạnh công tác phân luồng và định hướng nghề nghiệp cho học sinh phổ thông; Chỉ đạo đẩy mạnh phong trào học tập ngoại ngữ, tin học và tăng cường giáo dục kỹ năng sống cho học sinh; Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy, học và quản lý giáo dục; Tăng cường công tác tài chính, cơ sở vật chất đảm bảo chất lượng giáo dục. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất gắn với xây dựng trường đạt chuẩn Quốc gia theo lộ trình; Đổi mới công tác quản lý dạy học theo hướng nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện gắn với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2.2.2. Các yếu tố chủ quan

Đội ngũ cán bộ quản lý: bản thân người quản lý và tập thể quản lý phải thể hiện sự làm gương trong quan hệ lãnh đạo, đặc biệt là quan hệ quản lý đồng cấp trong nhà trường và quan hệ trường – phó trong một đơn vị.

Thứ hai, Giáo viên trong nhà trường đóng vai trò quan trọng trong hoạt động giáo dục. Giáo viên chính là người trực tiếp định hướng, chuẩn bị cho các em học sinh hành trang để bước vào cuộc sống mới.

Thứ ba, tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong các nhà trường cũng là một yếu tố tác động đến văn hóa học đường. Nhìn chung, hoạt động Đoàn thanh niên ở các trường học THPT trên địa bàn toàn thị xã Đông Triều đã diễn ra rất sôi nổi với nhiều hoạt động khác nhau và thu hút được đông đảo ĐVTN, học sinh tham gia. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn còn tồn tại những ĐVTN, học sinh thờ ơ, không hứng thú với các hoạt động Đoàn.

Thứ tư, bản thân học sinh là một yếu tố quan trọng tác động đến văn hóa học đường. Lứa tuổi học sinh THPT được coi là giai đoạn quan trọng, một giai đoạn chuyển tiếp bước vào cuộc đời. Tâm lý học sinh lứa tuổi này diễn biến rất phức tạp, dễ dàng học đòi theo những xu hướng mới của cuộc sống.

2.3. Các hoạt động xây dựng văn hóa học đường trong các trường Trung học phổ thông tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh

2.3.1. Triển khai, xây dựng và ban hành các văn bản quản lý nhà nước và của trường về các vấn đề liên quan đến văn hóa học đường

Căn cứ vào các văn bản của Trung ương, của Tỉnh, các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều đều triển khai, quán triệt, thực hiện một cách đồng bộ các văn bản chỉ đạo phù hợp với tình hình thực tiễn tại địa phương cũng như nhà trường, góp phần cùng xã hội thúc đẩy giáo dục và đào tạo thị xã Đông Triều trong những năm vừa qua đạt được nhiều thành tích nổi bật.

2.3.2. Xây dựng văn hóa tổ chức

Các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều đều có cơ cấu tổ chức theo một cơ chế thống nhất chung đó là sự phân công và thực hiện nhiệm vụ rõ ràng của Hiệu trưởng và chịu sự quản lý của Sở Giáo dục và Đào tạo của tỉnh Quảng Ninh. Nhìn chung các trường đều được thực hiện dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Chi bộ Đảng và của Ban giám hiệu nhà trường. Cơ cấu Ban giám hiệu nhà trường bao gồm 01 Hiệu trưởng quản lý chung mọi mặt hoạt động của nhà trường và 02 phó Hiệu trưởng phân công các nhiệm vụ như

quản lý về cơ sở vật chất, học tập, văn hóa văn nghệ, quản lý chung thay mặt Hiệu trưởng khi Hiệu trưởng đi công tác.

Ban chấp hành công đoàn luôn chăm lo đời sống cho giáo viên và công nhân viên trong trường, tổ chức các hoạt động thể dục thể thao, văn hóa văn nghệ, đáp ứng nhu cầu tinh thần cho đội ngũ giáo viên và học sinh, đồng thời Ban chấp hành công đoàn cần nắm bắt tâm tư nguyện vọng của các cán bộ, công nhân viên nhà trường và cho tất cả học sinh của trường.

Ban chấp hành Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trường học đảm nhận trọng trách công tác Đoàn cho các em học sinh, tổ chức các hoạt động văn nghệ, các hoạt động bổ ích, tạo sân chơi bổ ích cho các em học sinh đồng thời phát hiện ra những nhân tài, bồi dưỡng năng khiếu cho các em.

Mỗi lớp học được hình thành với cơ cấu quản lý lớp học với sự quản lý của giáo viên chủ nhiệm, một lớp trưởng, 02 lớp phó, các tổ trưởng (thường các lớp được chia làm 4 tổ) và các tổ viên lớp học, 01 bí thư chi đoàn để duy trì các hoạt động do nhà trường phát động. Với cơ cấu tổ chức này rất phù hợp đối với 01 lớp học, mang lại hiệu quả trong việc phân công nhiệm vụ rõ ràng, thể hiện tính đồng bộ.

Các trường học cũng như các tổ chức khác, khi thành lập đều có những quy định, những quy chế cụ thể để các thành viên trong tổ chức đó đảm bảo hoạt động có hiệu quả. Ở các nhà trường, để thiết lập trật tự, nề nếp, kỷ luật của nhà trường, các nhà trường đều có những nội quy, quy chế của trường học, yêu cầu các giáo viên, cán bộ công nhân viên và học sinh của trường nghiêm túc thực hiện.

Qua kết quả khảo sát đối với các giáo viên về ý thức học tập trên lớp của học sinh, tác giả nhận thấy rằng, trong các giờ học, các em đều có ý thức chú ý nghe thầy cô giảng bài, có tinh thần phát biểu ý kiến xây dựng bài. Tuy nhiên trên bảng biểu cũng còn thể hiện sự đánh giá của giáo viên về tình trạng lơ là

mất tập trung, hay làm việc riêng, sử dụng điện thoại trong giờ học hay ngủ gật trong lớp vẫn còn được ghi nhận ở mức độ tương đối.

2.3.3. Xây dựng môi trường văn hóa học đường

Trong những năm gần đây, được sự quan tâm của các cấp, các ngành, ngành giáo dục và đào tạo đã được quan tâm đầu cơ sở vật chất, phục vụ tốt nhất cho các em học tập. Cơ sở trường học được đầu tư xây dựng với các lớp học được trang bị đầy đủ bàn ghế, những trang thiết bị hiện đại đáp ứng nhu cầu của giáo viên và học sinh. 07 trường THPT trên địa bàn với 215 phòng học đảm bảo đủ chỗ ngồi cho học sinh, đủ để dạy và học 2 buổi/ngày. Các trường đều có phòng thí nghiệm thực hành, mỗi trường bố trí có 01 phòng thí nghiệm đảm bảo để thực hành các môn Lý, Hóa, Sinh. Đặc biệt là sự phát triển của công nghệ thông tin, các nhà trường đầu tư các phòng ứng dụng công nghệ thông tin với 14 phòng, trên 500 máy tính đáp ứng được việc ứng dụng Công nghệ thông tin trong giảng dạy.

Nhìn chung, văn hóa môi trường ở các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều tạo được sự “thân thiện”, bảo đảm cảnh quan môi trường, cơ sở vật chất đáp ứng yêu cầu môi trường giáo dục, môi trường trong nhà trường đảm bảo an toàn, văn minh, phù hợp với tâm lý của lứa tuổi học sinh THPT. Trường học bố trí khuôn viên sân trường rộng, sân vận động đáp ứng nhu cầu “học mà chơi, chơi mà học” của học sinh. Cảnh quan trường học sáng, xanh, sạch, đẹp tạo cho các em học sinh đến trường với tinh thần “mỗi ngày đến trường là một niềm vui”.

2.3.4. Xây dựng văn hóa ứng xử trong các nhà trường

Qua kết quả khảo sát cho thấy biểu hiện hành vi văn hóa tiêu cực của học sinh các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều được đánh giá ở mức độ đạt. Tỷ lệ được đánh giá ở 2 mức độ: “Không bao giờ” và “rất ít” đều chiếm tỷ lệ cao, đều từ trên 90% trở lên; có 02 nội dung là “đi học muộn” và “quay cóp trong giờ kiểm tra” có tỷ lệ “thỉnh thoảng” ở mức trên 20%. Điều

này có thể thấy học sinh các trường THPT trên địa bàn không bao giờ hoặc rất ít có những hành vi văn hóa tiêu cực, nếu có thì mức độ và tỷ lệ tổng thể đều ở mức thấp.

Từ kết quả khảo sát có thể thấy rằng hầu hết các giáo viên đều đánh giá cao về đạo đức của học sinh. Các học sinh của các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều luôn có đạo đức tốt, chuyên cần, chăm chỉ, ngoan ngoãn, lễ phép với thầy cô. Bên cạnh đó vẫn còn một bộ phận học sinh vẫn còn nói dối, thiếu ý thức bảo vệ môi trường, bỏ học đi chơi và vô lễ với thầy cô giáo.

Từ kết quả khảo sát, tác giả thấy rằng hầu hết các em học sinh trong các trường THPT trên địa bàn đều có ý thức về vai trò của người thầy, thể hiện tinh thần “Tôn sư trọng đạo”, khi gặp thầy cô, các em học sinh đều có thái độ tôn kính, lễ phép, chào hỏi. Tuy nhiên bên cạnh đó, nhiều khi các em học sinh còn ngại tiếp xúc với thầy cô, lung túng khi cần trao đổi với thầy cô về một vấn đề nào đó, thiếu mạnh dạn và tự tin khi bày tỏ quan điểm của bản thân.

Từ kết quả khảo sát, tác giả nhận thấy rằng Hiệu trưởng các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều luôn nhận được những phản ứng tích cực từ phía các thầy cô trong trường. Hiệu trưởng được đánh giá là người có năng lực lãnh đạo tốt thể hiện qua việc phân công nhiệm vụ rõ ràng, luôn vui vẻ, hòa đồng, thân thiện, gần gũi với mọi người.

Như vậy, để tìm hiểu và đánh giá về văn hóa học đường trong các trường THPT tại thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh, tác giả đã đồng thời đánh giá ở cả ba phương diện, đó là hình thức bên ngoài (văn hóa môi trường), yếu tố bên trong (văn hóa tổ chức) và hoạt động của chủ thể văn hóa học đường (văn hóa ứng xử). Sự kết hợp hài hòa của ba yếu tố trên đã tạo thành nét văn hóa học đường của các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều.

2.4. Đánh giá chung

2.4.1. Ưu điểm

Công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội, giữa các ban, ngành, đoàn thể trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, pháp luật, kỹ năng sống cho học sinh luôn được quan tâm, chú trọng.

Ban giám hiệu nhà trường cùng với các đoàn thể như công đoàn, đoàn thanh niên thường xuyên tổ chức những hoạt động văn hóa văn nghệ, giúp cho các em học sinh có những sân chơi bổ ích, tăng thêm tình đoàn kết giữa nhà trường với học sinh và học sinh với nhau

2.4.2. Hạn chế

Vẫn còn một bộ phận không nhỏ học sinh vẫn còn có tình trạng lơ là mất tập trung trong các giờ học. Còn có một số giáo viên chưa tâm huyết với nghề, chưa thật chú ý đến phương pháp giảng dạy, không thu hút được sự chú ý của học sinh mới dẫn tới tình trạng học sinh không chú ý lắng nghe trong các giờ học.

Đối với các hoạt động ngoài giờ lên lớp do nhà trường còn có những học sinh không thích tham gia, hoặc tham gia với trách nhiệm cần phải có, do đó cũng ảnh hưởng đến chất lượng của các hoạt động. Một số trường vẫn còn tồn tại những lớp học xuống cấp, không đáp ứng được đủ ánh sáng.

Đối với việc xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học thì một bộ phận thể hệ trẻ đang ứng xử chưa đúng với chuẩn mực văn hóa học đường.

Vấn đề yêu sớm, yêu nhiều và quan niệm yêu gắn với tình dục cũng đã để lại những hậu quả khó lường như nạo hút thai ở tuổi vị thành niên dẫn đến hậu quả sau này như vô sinh, sức khỏe giảm sút, tâm lý bị tổn thương...

Việc mua bán điểm, kiến thức ngày càng nhiều, học trò biểu phong bì cho thầy cô để được điểm cao, đỡ tốn công học, hay tránh bị kỷ luật khi mắc những sai phạm...

Tiểu kết

Chương 3

GIẢI PHÁP XÂY DỰNG VĂN HÓA HỌC ĐƯỜNG TRONG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TẠI THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU

3.1. Bối cảnh và định hướng phát triển Giáo dục và Đào tạo

Trong bối cảnh hiện tại và tương lai gần, cả nước trong đó có tỉnh Quảng Ninh vẫn sẽ tiếp tục thực hiện mục tiêu kép: Vừa phòng, chống dịch Covid-19, vừa phát triển kinh tế - xã hội. Về lĩnh vực Giáo dục và Đào tạo, tỉnh Quảng Ninh và thị xã Đông Triều xác định trong thời gian tới đó là tiếp tục đầu tư cơ sở vật chất trường học, nâng cao chất lượng trường đạt chuẩn quốc gia. Chăm lo xây dựng và nâng cao chất lượng ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục. Thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy, quy mô trường lớp, tinh giản biên chế đối với hệ thống cơ sở giáo dục công lập đảm bảo đồng bộ, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo.

3.2. Các giải pháp hoàn thiện việc xây dựng văn hóa học đường

3.2.1. *Nâng cao nhận thức về xây dựng văn hóa học đường cho đội ngũ quản lý và giáo viên nhà trường*

** Đối với đội ngũ quản lý*

Đội ngũ quản lý của các nhà trường chính là Hiệu trưởng, các phó hiệu trưởng, trưởng các bộ môn. Vì vậy, cần phải xây dựng đội ngũ quản lý vững mạnh.

Ngoài ra, để đảm bảo khách quan trong công tác quản lý, đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của các trường THPT trên địa bàn thị xã được luân chuyển giữa các trường trên địa bàn.

** Đối với giáo viên*

Thường xuyên được quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng, thường xuyên được tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn ngắn hạn, dài hạn do tỉnh, do địa phương tổ chức về chuyên môn, về văn hóa học đường.

Đội ngũ giáo viên cần phải tự chủ động nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, tự trau dồi cho mình những kiến thức văn hóa, xã hội nhất là văn hóa học đường.

3.2.2. Hoàn thiện các văn bản về văn hóa học đường và tăng cường vai trò của nhà trường - gia đình và xã hội

3.2.2.1. Hoàn thiện các văn bản về văn hóa học đường

Cấp Trung ương cần ban hành những văn bản quy định về văn hóa học đường như các Đề án, kế hoạch nhằm ngày càng hoàn thiện những văn bản quy định về xây dựng văn hóa học đường. Từ những văn bản đó, Tỉnh Quảng Ninh nói chung, thị xã Đông Triều nói riêng cần phải ban hành các văn bản cụ thể hóa các văn bản của Trung ương nhằm định hướng cho các trường học thực hiện đạt kết quả tốt.

3.2.2.2. Tăng cường vai trò, nhiệm vụ của nhà trường - gia đình - xã hội

** Nâng cao trách nhiệm của viên chức, giáo viên, người lao động*

** Tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường - gia đình - xã hội*

3.2.3. Đảm bảo thực thi các nguyên tắc xây dựng văn hóa học đường

Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu của quá trình giáo dục.

Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả thiết thực.

Nguyên tắc đảm bảo hệ thống giá trị được kế thừa và phát triển ở đối tượng giáo dục.

Nguyên tắc đảm bảo xây dựng và phát triển phải đi đôi với xoá bỏ, ngăn chặn các tiêu cực ảnh hưởng đến văn hoá học đường.

Nguyên tắc đảm bảo phát huy vai trò chủ thể của giáo viên và học sinh.

3.2.4. Quan tâm đầu tư cho xây dựng môi trường văn hóa

3.2.4.1. Tăng cường giáo dục chính trị - tư tưởng cho cán bộ, giáo viên và đoàn viên thanh niên là học sinh

Ban giám hiệu nhà trường cần phải tổ chức tốt hoạt động giáo dục chính trị tư tưởng từ đầu năm, đầu khóa; xây dựng kế hoạch giáo dục chính trị tư tưởng định kỳ hàng năm, hàng tháng cho cán bộ, giáo viên và học sinh; chỉ đạo và tạo điều kiện về kinh tế, cơ sở vật chất cho việc tổ chức các hoạt động được phong phú và đa dạng nhằm giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, giáo viên và học sinh.

3.2.4.2. Xây dựng môi trường cảnh quan văn hoá, khuôn viên xanh - sạch - đẹp kết hợp với tăng cường cơ sở vật chất nhà trường, lớp học

Tiếp tục củng cố cơ sở vật chất, tạo môi trường sư phạm trong sạch, lành mạnh, đáp ứng được các yêu cầu thực hiện nhiệm vụ dạy và học nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục trong nhà trường. Ban giám hiệu nhà trường cần phải tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức trong cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh tích cực tham gia giữ gìn vệ sinh, bảo vệ cây xanh trong khuôn viên trường, lớp; phân công trách nhiệm cho các thành viên chăm sóc cây xanh, sửa chữa cơ sở vật chất; Thực hiện nội dung lồng ghép, tích hợp về giáo dục môi trường trong các môn học chính khóa cho các em học sinh.

Ngoài ra, Ban giám hiệu nhà trường cũng cần nâng cao ý thức về công tác vệ sinh an toàn thực phẩm cho cán bộ, giáo viên về thực hiện các pháp lệnh, qui định vệ sinh an toàn thực phẩm, giữ gìn vệ sinh môi trường, phòng chống ngộ độc thực phẩm xảy ra ở các động vật, gia cầm...

3.2.5. Hoàn thiện công tác xây dựng văn hóa nhà trường

3.2.5.1. Phát triển nguồn nhân lực quản lý

Nguồn nhân lực quản lý tại các trường học cần phải là những người đủ tâm, đủ tầm, có năng lực quản lý tốt, chuyên môn vững vàng.

Tổ chức thi tuyển các chức danh lãnh đạo, quản lý, trong đó có các trường THPT. Thực hiện công tác luận chuyên cán bộ, quản lý giữa các

trường. Đội ngũ cán bộ quản lý của các trường học cũng không ngừng học tập, rèn luyện, tham gia các lớp tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ, nâng cao kiến thức.

3.2.5.2. Tăng cường quản lý nề nếp dạy học và chất lượng dạy và học, trước hết là ở đội ngũ giáo viên

Trước tiên cần phải cải tiến nề nếp hoạt động của giáo viên; nêu cao tinh thần trách nhiệm - lương tâm chức nghiệp của giáo viên, giáo viên phải luôn có ý thức “Tất cả vì học sinh thân yêu”. Đội ngũ giáo viên trong trường tích cực học tập, nghiên cứu và áp dụng những phương pháp dạy học mới, nắm vững mục tiêu, nội dung cơ bản của chương trình, sách giáo khoa của các môn học được phân công giảng dạy, có kiến thức chuyên sâu lĩnh vực chuyên môn, đảm bảo các tiết học truyền tải được những kiến thức cơ bản, chính xác, có hệ thống.

Ban giám hiệu cũng cần phải chú trọng đến việc xây dựng, củng cố nề nếp học tập, sinh hoạt của học sinh. Hình thành nhận thức về động cơ học tập cho học sinh từ đó xây dựng và hình thành ý thức tự giác học tập, tự rèn luyện cho học sinh.

3.2.5.3. Đẩy mạnh vai trò của tổ chức công đoàn

Hoạt động công đoàn phải bám sát tình hình, nhiệm vụ chính trị của nhà trường từng năm học để phối hợp với chuyên môn xây dựng kế hoạch hoạt động thiết thực, phù hợp, tổ chức đăng ký các phong trào thi đua, có tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm.

3.2.5.4. Đẩy mạnh vai trò của Đoàn thanh niên, coi đó là lực lượng nòng cốt trong các hoạt động xây dựng văn hóa học đường trong đoàn viên, thanh niên.

Tổ chức nhiều hơn các phong trào, cuộc thi, hoạt động mang tính nhân văn, giáo dục về tư tưởng, đạo đức, lối sống lành mạnh cho học sinh trong trường. Lồng ghép các hoạt động trên vào đời sống của học sinh, tránh tình

trạng nội dung các hoạt động bị cứng nhắc. Xây dựng Đoàn Thanh niên vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Nâng cao chất lượng các hoạt động của tổ chức Đoàn vì đây là hạt nhân chính trong phong trào xây dựng văn hóa học đường tại các trường THPT.

3.2.6. *Đẩy mạnh công tác xây dựng văn hóa ứng xử*

3.2.6.1. *Tuyên truyền nâng cao nhận thức về xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học*

Ban giám hiệu nhà trường cần xây dựng các tài liệu giáo dục, tuyên truyền về văn hóa học đường ứng xử văn hóa dành cho cán bộ quản lý, nhà giáo, người học trong các cơ sở giáo dục. Đa dạng hóa hình thức tuyên truyền về văn hóa ứng xử trên báo chí, truyền hình và các phương tiện thông tin khác của trung ương, địa phương, nhà trường. Tuyên truyền thông qua tổ chức cuộc thi, hội nghị, hội thảo, tọa đàm, diễn đàn về ứng xử văn hóa trong trường học cho nhà giáo, người học tham gia; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, internet và mạng xã hội trong hoạt động tuyên truyền.

3.2.6.2. *Xây dựng và thực hiện bộ quy tắc ứng xử trong trường học*

Người đứng đầu nhà trường có trách nhiệm quán triệt đến toàn thể cán bộ quản lý, nhà giáo, nhân viên và người học biết và thực hiện Bộ Quy tắc ứng xử. Cán bộ quản lý, nhà giáo, nhân viên, cán bộ Đoàn, Công đoàn nhà trường thường xuyên phổ biến, quán triệt nội dung Bộ Quy tắc ứng xử trong trường học trong các tiết học chính khóa, hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, hoạt động trải nghiệm, hoạt động của Ban đại diện cha mẹ học sinh...

Phát huy tính gương mẫu của cán bộ quản lý, nhà giáo, nhân viên và trách nhiệm của người đứng đầu nhà trường trong xây dựng văn hóa ứng xử; chú trọng xây dựng nhân cách người thầy.

3.2.6.3. *Đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức giáo dục văn hóa ứng xử trong trường học*

Bổ sung, hoàn thiện nội dung giáo dục văn hóa ứng xử cho học sinh trong các trường THPT; giáo dục nội dung về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh để nâng cao phẩm chất, năng lực ứng xử cho nhà giáo, người học.

Xây dựng quy định, hướng dẫn cụ thể trong thực hiện nếp sống, thói quen văn minh, lịch sự đối với các chủ thể trong trường học. Đổi mới phương pháp, hình thức trong giáo dục văn hóa ứng xử. Phát huy vai trò của tổ chức Đoàn, tổ chức đa dạng hình thức giáo dục ứng xử văn hóa, thể hiện tinh thần yêu nước, tôn trọng giá trị lịch sử truyền thống văn hóa tốt đẹp cho học sinh, sinh viên thông qua hoạt động hát Quốc ca, Lễ chào cờ Tổ quốc và các hoạt động tập thể.

Tăng cường tổ chức các hoạt động giáo dục, công tác tuyên truyền góp phần trong công tác thi đua xây dựng trường học văn hóa, văn hóa ứng xử, thực hiện nếp sống văn minh, lịch sự trong cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên, học sinh thiết thực, thường xuyên, hiệu quả trong mỗi năm học.

3.2.7. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, công tác thi đua khen thưởng trong nhà trường

3.2.7.1. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra trong nhà trường

Sở giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Ninh, các trường THPT trên địa bàn, chính quyền địa phương cần phải xây dựng chương trình kiểm tra, giám sát cụ thể hàng tháng, hàng quý, hàng năm, nội dung kiểm tra, thanh tra cần trọng tâm, trọng điểm, xử lý nghiêm những vi phạm.

Tăng cường công tác kiểm tra giáo án, hồ sơ sổ sách giáo viên, hoạt động dạy và học của giáo viên như dự giờ, kiểm tra chất lượng học sinh, kiểm tra các hoạt động ngoài giờ lên lớp... Số hóa cho các hình thức thanh tra cụ thể như: Quy định thang điểm cho mỗi hoạt động và tính điểm chuẩn cho mỗi hoạt động, đưa ra mức bào đạt, mức nào không đạt và hình thức xử lý để từ đó đánh giá kết quả hoạt động một cách khách quan, đạt hiệu quả.

3.2.7.2. *Đẩy mạnh công tác thi đua khen thưởng*

Từng tuần, từng tháng trong từng kì học cần tăng cường các bộ phận theo dõi thi đua, giáo viên trực ban theo dõi thực hiện nề nếp dạy và học, có đánh giá xếp loại, khen thưởng kịp thời.

Thường xuyên tổ chức đánh giá xếp loại thi đua theo thang điểm, xét thi đua một cách trung thực, khách quan, công bằng,... Đối với các hoạt động công đoàn, đoàn thanh niên thường xuyên đưa ra các hình thức thi đua, khen thưởng, tuyên dương những hoạt động thiết thực.

Tiểu kết

KẾT LUẬN

Việc xây dựng “văn hóa học đường” là một trong những nhiệm vụ trọng yếu của quá trình xây dựng nền văn hóa chung của dân tộc ta. Văn hóa tiếp cận hầu hết các lĩnh vực, trong môi trường giáo dục, người ta thường nhắc đến "văn hóa học đường", là một văn hóa gắn liền với các học sinh, giáo viên, thậm chí cả các bậc cha mẹ, việc xây dựng văn hóa học đường hiện nay đang là một vấn đề cấp bách nhất.

Văn hóa học đường có vai trò quan trọng trong các trường THPT. Văn hóa học đường lành mạnh giúp các thành viên trong nhà trường chia sẻ với nhau những kinh nghiệm và kiến thức, phát triển khả năng hợp tác giữa các thành viên trong mọi lĩnh vực hoạt động của nhà trường.

Thị xã Đông Triều là nơi cửa ngõ của tỉnh Quảng Ninh, kinh tế - xã hội đang ngày càng phát triển, công tác giáo dục và đào tạo đang ngày được quan tâm. Trên địa bàn thị xã hiện nay có 07 trường THPT và văn hóa học đường hiện nay đang được các trường học quan tâm thực hiện, văn hóa học đường trở thành nhân tố rất quan trọng để rèn luyện nhân cách và giáo dục thế hệ trẻ trở thành những con người sống có ước mơ, có hoài bão, có lý tưởng. Trong đó, vấn đề đặt ra đó là sự phối kết hợp giữa nhà trường, gia đình, học

sinh để xây dựng có hiệu quả môi trường văn hóa, văn hóa tổ chức và văn hóa ứng xử.

Trong những năm qua, văn hóa học đường trong các trường THPT trên địa bàn thị xã Đông Triều đã đạt được những kết quả đáng được ghi nhận về môi trường giáo dục, hệ thống cơ sở vật chất ngày càng được đầu tư đồng bộ, hiện đại; mối quan hệ của nhà trường – gia đình – xã hội được gắn kết và có mối liên hệ mật thiết, trình độ chuyên môn của giáo viên, chất lượng dạy và học ngày càng được nâng cao. Bên cạnh đó, văn hóa học đường tại các trường THPT trên địa bàn thị xã vẫn còn tồn tại một số hạn chế cần phải khắc phục như: một bộ phận không nhỏ học sinh còn lơ là mất tập trung trong các giờ học; có một số giáo viên chưa tâm huyết với nghề, chưa thật chú ý đến phương pháp giảng dạy, không thu hút được sự chú ý của học sinh mới dẫn tới tình trạng học sinh không chú ý lắng nghe trong các giờ học; còn có những học sinh không thích tham gia, hoặc tham gia với trách nhiệm cần phải có, do đó cũng ảnh hưởng đến chất lượng của các hoạt động.

Cần phải có những nhóm giải pháp thiết thực như: nhóm hoàn thiện các văn bản quy định về xây dựng văn hóa học đường; nhóm giải pháp tăng cường vai trò, nhiệm vụ của nhà trường - gia đình - xã hội; nhóm giải pháp tăng cường đầu tư cho xây dựng môi trường văn hóa; nhóm giải pháp hoàn thiện công tác xây dựng văn hóa nhà trường, xây dựng và phát triển nguồn nhân lực quản lý, phát huy vai trò của công đoàn, đoàn thanh niên, xây dựng nề nếp dạy và học cho đội ngũ giáo viên và học sinh.